

Belgie

Teploty se během zájmového období pohybovaly kolem průměru. Na konci června a v polovině července došlo ke dvěma vlnám horka, zatímco prvních 10 červencových dnů mělo tendenci být chladnějších než obvykle. Počet horkých dnů (s maximálními teplotami > 30 °C) se pohyboval kolem průměru. Srážky v červnu byly ve většině regionů nadprůměrné. Po 1. červenci spadlo jen málo srážek nebo žádné, což vedlo k deficitu srážek 10 % až 50 %. Úrovně slunečního záření byly mírně nadprůměrné. Celkově byly teploty a radiace pro plodiny příznivé. Zimní a letní plodiny těžily z červnových srážek. Zásoby půdní vody se však v červenci opět rychle vyčerpaly, což vedlo k nedostatku vody pro plodiny. Negativní dopady na ozimé obiloviny – již značně v pokročilém vývoji – jsou považovány za omezené. Očekávané výnosy brambor byly negativně ovlivněny. U ostatních letních plodin jsou vysoké výnosy možné pouze tehdy, pokud se v příštích týdnech vrátí příznivé podmínky. Prognózy pro všechny plodiny zůstávají blízko pětiletému průměru..

Bělorusko

Červen byl teplejší než obvykle s kladnými denními teplotními anomáliemi přesahujícími 2 °C. Ve třetí dekádě června byla pozorována několikadenní vedra s maximálními teplotami nad 30 °C. Počet horkých dnů byl zvláště vysoký v jižních oblastech. V červenci se teploty vrátily k průměru či podprůměru. Kumulace srážek se v červnu pohybovala od nadnormálního (+ 20 %) v Grodnu a Vitebsku na severu až po výrazně podnormální (- 30 %) na jihu, kde deficit srážek ve spojení s vysokými teplotami vedl k vyčerpání vlhkosti ornice. Bohaté srážky v první polovině července s kumulací + 30 až +70 % výrazně zlepšily podmínky půdní vlhkosti pro plodiny. Ozimé plodiny se blíží zralosti za obecně dostatečných vlhkostních a teplotních podmínek pro plnění zrna. Vyšší červnové teploty urychlily vývoj kukuřice a podpořily akumulaci biomasy, která se nyní blíží sezónním průměrným hodnotám. Červencový déšť dorazil před květem kukuřice na zrno. V nadcházejících týdnech by bylo zapotřebí více srážek, aby se udržely v současnosti dobré prognózy výnosů kukuřice na zrno. Prognóza výnosů ozimých plodin zůstává pozitivní.

Bosna a Hercegovina

Data nejsou dostupná.

Bulharsko

Sezónní červnové teploty přerušila vlna veder na přelomu června a července, kdy maximální denní teploty dosahovaly 35 °C. První polovina června byla charakterizována intenzivními dešti, s úhrny více než 50 mm na většině území Bulharska kromě severozápadních regionů. Následovalo sušší období, zejména v severní, střední a východní části země, kde bylo od 16. června zaznamenáno méně než 15 mm srážek. Zatímco srážky na začátku června byly prospěšné pro obnovení půdní vlhkosti na odpovídající úroveň, následné období sucha v kombinaci se zvyšujícími se teplotami způsobilo stres letních plodin vstupujících do fáze květu, což vedlo ke snížení naší výnosové prognózy, které jsou nyní v souladu s 5letým průměrem. V nadcházejících týdnech, během fenofáze plnění zrna, by bylo zapotřebí více deště, aby se zabránilo dalšímu snižování výnosů. Sklizeň ozimých plodin začala v druhé polovině června a rychle postupovala, čemuž napomáhaly suché podmínky; sklizeň ozimého ječmene je téměř u konce, zatímco u pšenice měkké je v polovině. Prognóza výnosu ozimých obilovin je mírně nadprůměrná.

Černá Hora

Data nejsou dostupná.

Česká republika

Červnové teploty byly výrazně nadprůměrné, často i více než o +2 °C. Také teploty nad 30 °C byly častější. Začátkem července se teploty snížily na hodnoty kolem průměru. Kumulace srážek byla v červnu ve středu země nadprůměrná (až +80 %). V první polovině července byly srážky výrazně podprůměrné. Sluneční záření bylo výrazně nadprůměrné. Teplejší červen zkrátil fázi plnění zrna ozimých a jarních obilovin. Dostatečná zásoba vody podporovala tvorbu výnosů. Suchý červenec umožnil sklizeň, která je u ozimého ječmene již v plném proudu. První zprávy z polí naznačují nižší výnosy než v loňském roce. Letní plodiny zažily v červnu celkově příznivé podmínky, včetně citlivého období květu kukuřice. Kukuřice na zrno je obecně v pokročilém stádiu vývoje a má nadprůměrnou akumulaci biomasy. Prognózy výnosů jarního a ozimého ječmene, ozimé pšenice a řepky byly revidovány mírně dolů.

Dánsko

Teploty se pohybovaly blízko průměru s výjimkou posledního červnového týdne, kdy byly hlášeny pozitivní anomálie. Kumulativní srážky a sluneční záření byly také téměř průměrné. Dešťové srážky byly během zájmového období dobře rozloženy. Výsledkem jsou příznivé podmínky pro růst plodin. Ozimé plodiny mírně pokročily ve vývoji. Vývoj jarních obilovin odpovídá běžnému roku. Všechny plodiny jsou v dobrém stavu. Pšenice a jarní ječmen mají nadprůměrnou akumulaci biomasy. Celkové plodiny těžily z dobrých růstových podmínek během zájmového období. Negativní srážkové anomálie akumulaci biomasy neovlivnily. Prognózy výnosů byly revidovány nad pětiletý průměr.

Francie

Po velmi suchém květnu překonaly červnové srážky dlouhodobý průměr, a to hlavně díky intenzivním srážkám ve druhé polovině měsíce. Teploty byly nadprůměrné. První intenzivní vlna veder se objevila v polovině června, ale netrvala déle než tři dny. Druhá vlna veder se vyskytla od 14. do 19. července s extrémními (novými rekordně vysokými) teplotami v západní a severní části země. Červencové srážky byly výrazně podprůměrné a vzhledem k předpovědi počasí bude červenec 2022 pravděpodobně patřit mezi tři nejsušší července od roku 1991. Prognózy výnosu ozimých obilovin jsou mezi regiony severně a jižně od řeky Loiry velmi kontrastní. Na severu obiloviny těžily z červnových srážek během fenofáze plnění zrna, což vedlo k pozitivní výnosové prognóze. Na jihu dorazily deště příliš pozdě na to, aby se úroda vzpamatovala. Prognóza výnosů byla revidována mírně nahoru, ale zůstává pod 5letým průměrem. Podmínky na konci června byly pro letní plodiny vcelku příznivé. Vlna veder z poloviny června nezpůsobila žádné škody, protože byla krátká a srážky v druhé polovině června byly příznivé. Sucho od začátku července v kombinaci s vlnou veder v polovině července však ovlivnily stav kukuřice a slunečnice během fáze květu. Vzhledem k podprůměrným srážkám budou s největší pravděpodobností zavedena omezení zavlažování. Prognózy výnosů pro většinu letních plodin jsou proto revidovány směrem dolů. Prognóza výnosu cukrové řepy byla zachována na úrovni historického trendu.

Chorvatsko

Pozorované teploty byly vyšší než obvykle. Zájmové období patří mezi jedno z nejteplejších. Vysoké teploty se většinou vyskytovaly mezi koncem června a začátkem července. Srážky se v jednotlivých regionech lišily. Deficitem srážek bylo postiženo zejména západní Chorvatsko, zatímco východní Chorvatsko vykázalo průměrné až mírně podprůměrné úhrny srážek. Proto zájmové období nemohlo vyřešit vodní deficit nahromaděný v minulých měsících. Globální radiace a pozorování NDVI ze satelitních dat byly mírně nad průměrem. Výnosy ozimého ječmene by neměly být ovlivněny výše uvedenými příliš vysokými teplotami, protože plodina byla těsně před zralostí. Sklizeň měkké pšenice začala dříve, než se očekávalo kvůli vysokým teplotám, což mělo negativní dopady na výnos. Naproti tomu kukuřice na zrno je ve vývoji pokročilá. Fáze květu dosáhla během druhé poloviny června, kdy nastaly vrcholné teploty. Vzhledem k současným podmínkám a dříve hlášeným deficitům srážek je prognóza výnosů plodin zmírněna. Výnosy kukuřice na zrno a pšenice byly revidovány směrem dolů, zatímco ozimý ječmen se drží blízko 5letého průměru.

Itálie

V severní Itálii trvá sucho již od zimy. Zájmové období patří mezi nejteplejší za poslední tři roky. Byly zaznamenány tři až čtyři vlny veder, které vedly k 40 až 50 dnům s maximálními teplotami nad 30 °C (+80 %). Zejména Piemonte čelí nejsuššímu a nejteplejšímu roku. V důsledku suchého zimního období jsou řeky, jezera, nádrže a výška sněhové pokrývky na svém historickém minimu, a proto Pádská nížina trpí nedostatkem vody na zavlažování a nemůže uspokojit poptávku pro letní plodiny. Současné a předpovídané maximální teploty kolem 40 °C pravděpodobně sníží úrodnost a akumulaci biomasy u letních plodin. Očekávané výnosy u kukuřice jsou hodně sníženy na hodnoty blízké roku 2003. Ve střední Itálii jsou povětrnostní podmínky podobné, s velkým suchem ve středu a na západě a jen o něco lepšími podmínkami na východě. Podmínky pro slunečnice jsou špatné, podobně jako v sezóně 2003. Do jižní Itálie dorazilo horko příliš pozdě na to, aby výrazněji ovlivnily výnos zimních obilovin. Tvrdá pšenice a ječmen byly sklizeny s průměrnými výnosy. Sezóna zimních obilovin je téměř u konce, a to s podprůměrnými očekáváními. Sezóna letních plodin pokračuje s výrazně sníženou výnosovou prognózou.

Litva

Jako celek bylo zájmové období charakterizováno sezónními až vyššími teplotami. Zvláště vysoké teploty byly zaznamenány během poslední červnové dekadý a začátkem července. Srážky byly hlavně nadprůměrné. Kumulativní radiace byla podprůměrná. Plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Po studeném jaru vyšší teploty současného zájmového období zlepšily podmínky pro plodiny, postoupily vývoj plodin a růst, který dosáhl průměrných úrovní. Navzdory prostorově proměnlivému rozložení srážek zůstal obsah půdní vody příznivý pro tvorbu výnosů ozimých a jarních plodin. V některých oblastech mohly být plodiny negativně ovlivněny vysokou intenzitou dešťů a vysokým tlakem škůdců a chorob, jejichž dopady je obtížné kvantifikovat. Prognózy výnosů byly mírně revidovány směrem nahoru a jsou nad 5letým průměrem.

Lucembursko

Data nejsou dostupná.

Maďarsko

Od poloviny června postihuje celou zemi deficit srážek v kombinaci s krátkou, ale intenzivní vlnou veder na začátku července, která dále zvýšila poptávku po evapotranspiraci. Zatímco v západním Maďarsku byly půdy dostatečně doplňovány, aby se omezil vodní stres, ve východní části země podprůměrné srážky dále deficit půdní vláhy zvyšovaly. Do 26. července se neočekávají žádné srážky. Neustále se zhoršující deficit půdní vláhy na východě ovlivnil fáze plnění zrna všech ozimých a jarních obilovin, i když řepka, fenologicky nejpokročilejší, byla postižena méně. Na západě (Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Pest) bohaté srážky zachovaly pro všechny ozimé plodiny průměrnou prognózu výnosů. Ve východním Maďarsku začala sklizeň obilovin a dosud hlášené výnosy jsou skutečně velmi nízké. U letních plodin je současná situace podobná jako u ozimých s výrazným kontrastem mezi východem a západem. Podprůměrné srážky od poloviny června pravděpodobně potvrzují až do konce července. V kombinaci s nadcházející vlnou veder však s největší pravděpodobností ovlivní výnosovou prognózu letních plodin v celé zemi.

Moldávie

Data nejsou dostupná.

Německo

Teplota je v celém Německu nadprůměrná s výjimkou Niedersachsen a Schleswig-Holstein. Způsobila to krátká, ale intenzivní vlna veder v polovině června a poslední červencová vlna veder. Tepelný stres pro plodiny byl dosud pod kontrolou. Srážky byly řídké s výrazným deficitem v Hesensku, Thuringenu, Sasku a severním Bayernu. Hladiny půdní vody se rychle snížily. Na některých místech jsou kriticky nízké, což může mít vliv na letní plodiny. Vývoj ozimých plodin značně pokročil, na lehkých půdách ve východním Německu zrychluje v důsledku vodního a tepelného stresu; zde se očekávají velmi nízké výnosy. Prognóza výnosu ozimého ječmene zůstává ve srovnání s předchozím nezměněna, ale prognózy pšenice, tritikale, jarního ječmene a řepky jsou kvůli suchu mírně revidovány směrem dolů. Prognózy výnosu pro cukrovou řepu, brambory a kukuřici na zrno jsou jasně pod loňským výnosem.

Nizozemsko

Teploty se během zájmového období pohybovaly kolem průměru. Na konci června a v polovině července došlo ke dvěma vlnám horka, zatímco prvních 10 červencových dnů mělo tendenci být chladnější než obvykle. Počet horkých dnů (s maximálními teplotami > 30 °C) se pohyboval kolem průměru. Srážky v červnu byly ve většině regionů nadprůměrné. Po 1. červenci spadlo jen málo srážek nebo žádné, což vedlo k deficitu srážek 10 % až 50 %. Úrovně slunečního záření byly mírně nadprůměrné. Celkově byly teploty a radiace pro plodiny příznivé. Zimní a letní plodiny těžily z červnových srážek. Zásoby půdní vody se však v červenci opět rychle vyčerpaly, což vedlo k nedostatku vody pro plodiny. Negativní dopady na ozimé obiloviny – již značně v pokročilém vývoji – jsou považovány za omezené. Očekávané výnosy brambor byly negativně ovlivněny. U ostatních letních plodin jsou vysoké výnosy možné pouze tehdy, pokud se v příštích týdnech vrátí příznivé podmínky. Prognózy pro všechny plodiny zůstávají blízko pětiletému průměru.

Polsko

Červnové srážky byly po celé zemi rozloženy nerovnoměrně s měsíčními úhrny kolem nebo nad průměrem ve střední a severovýchodě, zatímco na jihovýchodě a severozápadě země zůstaly výrazně pod průměrem (-50 % a -30 %). Naopak v první polovině července byly na západě srážky výrazně podprůměrné (i -60 %), zatímco na východě měly velmi intenzivní srážkové události za následek nadprůměrné srážkové úhrny (až +70 %). Zimní plodiny jsou obecně v celé zemi v dobrém stavu. Dlouhodobý deficit půdní vlhkosti v západním a jihovýchodním Polsku ve spojení s horkým počasím na konci června však vedl k nedostatku vody během plnění zrna ozimé pšenice a fenofázi kvetení jarních plodin a ohrozil výnosový potenciál obou, zejména na lehkých půdách. Sklizeň ozimého ječmene je v plném proudu, navzdory určitým regionálním zpožděním způsobeným dešťovými srážkami, přičemž první zprávy z polí naznačují proměnlivé, ale obecně uspokojivé výsledky, zatímco hlavní sklizeň řepky a ozimé pšenice v jižním Polsku teprve začne. Srážky během poslední dekadý června a začátkem července částečně zmírnily suchou ornici na západě a jihovýchodě a přinesly oddech pro letní plodiny. Také mírné teploty a dešťové srážky v červenci napomohly obnovení úrovně půdní vlhkosti, a to těsně před začátkem kvetení kukuřice. V západním Polsku však stále zůstává sucho. Podmínky pro cukrovku a brambory jsou vcelku uspokojivé. Prognóza výnosu pro ozimou pšenici a jarní ječmen je mírně snížena kvůli regionálně suchým podmínkám při plnění zrna. Aby se udržela současná očekávání výnosů kukuřice na zrno, bylo by v následujících týdnech zapotřebí dostatečných srážek, protože kukuřice je v kritickém období tvorby výnosu.

Rakousko

Červnové teploty byly výrazně nadprůměrné, často i více než o +2 °C. Také teploty nad 30 °C byly častější. Začátkem července se teploty snížily na hodnoty kolem průměru. Kumulace srážek byla v červnu v severovýchodním Rakousku nadprůměrná (+30 %). V první polovině července byly srážky výrazně podprůměrné. Sluneční záření bylo výrazně nadprůměrné. Teplejší červen zkrátil fázi plnění zrna ozimých a jarních obilovin. Dostatečná zásoba vody podporovala tvorbu výnosů. Suchý červenec umožnil sklizeň, která je u ozimého ječmene již v plném proudu. První zprávy z polí naznačují nižší výnosy než v loňském roce. Letní plodiny zažily v červnu celkově příznivé podmínky, včetně citlivého období květu kukuřice. Kukuřice na zrno je obecně v pokročilém stádiu vývoje a má nadprůměrnou akumulaci biomasy. Prognózy i výnosů ozimého a jarního ječmene byly revidovány dolů. Prognóza pro kukuřici na zrno se zlepšila.

Rumunsko

Agrometeorologické podmínky jsou v Rumunsku stále nepříznivé. V průběhu zájmového období byly pozorovány podprůměrné srážky. Srážky byly většinou 30 až 50 % pod průměrem v jižních regionech a 50 až 80 % pod průměrem na severu, a to s nejvýraznějšími dešťovými deficity podél hranic s Maďarskem a Moldavskem. Tyto podmínky vedly k výjimečně špatným podmínkám půdní vlhkosti v několika hlavních oblastech produkce zimních a letních plodin. Během zájmového období převládaly teplejší podmínky s pozitivní tepelnou anomálií v rozmezí 1 až 2 °C. Teploty byly v červnu většinou mírně nadprůměrné, ale prudce vzrostly v poslední červnové dekádě a prvním červencovém týdnu, kdy denní maxima pravidelně přesahovala 30 °C. Od té doby teploty klesaly k podprůměrným hodnotám. Tyto podmínky umožnily rychlý průběh sklizně ozimých plodin. První zpětná vazba z terénu potvrzuje neuspokojivé prognózy výnosů. Růst a vývoj letních plodin je také negativně ovlivněn suchými a horkými podmínkami. V důsledku toho byla prognóza výnosů revidována směrem dolů. Aktuálně je pod 5letým průměrem. Předpovídané vyšší teploty by mohly negativně ovlivnit vývoj a zhoršit výnosový potenciál.

Řecko

Data nejsou dostupná.

Slovensko

Červnové teploty byly výrazně nadprůměrné, často i více než o +2 °C. Také teploty nad 30 °C byly častější. Začátkem července se teploty snížily na hodnoty kolem průměru. Kumulace srážek byla v červnu na východě podprůměrná (-50 %). Převládalo zde suché počasí. V první polovině července byly srážky výrazně podprůměrné. Sluneční záření bylo výrazně nadprůměrné. Teplejší červen zkrátil fázi plnění zrna ozimých a jarních obilovin. Výnosové potenciály na Slovensku byly negativně ovlivněny dlouhodobým deficitem dešťů, zejména na východě, kde bylo obilí ve fázi květu a plnění zrna. Suchý červenec umožnil sklizeň, která je u ozimého ječmene již v plném proudu. První zprávy z polí naznačují nižší výnosy než v loňském roce. Sucho také negativně ovlivnilo tvorbu výnosu kukuřice na zrno. Prognózy výnosů ozimé pšenice a většiny letních plodin byly sníženy kvůli suchým podmínkám.

Slovensko

Pozorované teploty byly vyšší než obvykle. Zájmové období patří mezi jedno z nejteplejších. Vysoké teploty se většinou vyskytovaly mezi koncem června a začátkem července. Srážky se v jednotlivých regionech lišily. Deficit srážek bylo postiženo zejména západní Slovensko, zatímco východní Slovensko vykazalo průměrné až mírně podprůměrné úhrny srážek. Proto zájmové období nemohlo vyřešit vodní deficit nahromaděný v minulých měsících. Globální radiace a pozorování NDVI ze satelitních dat byly mírně nad průměrem. Výnosy ozimého ječmene by neměly být ovlivněny výše uvedenými příliš vysokými teplotami, protože plodina byla těsně před zralostí. Sklizeň měkké pšenice začala dříve, než se očekávalo kvůli vysokým teplotám, což mělo negativní dopady na výnos. Naproti tomu kukuřice na zrno je ve vývoji pokročilá. Fáze květu dosáhla během druhé poloviny června, kdy nastaly vrcholné teploty. Vzhledem k současným podmínkám a dříve hlášeným deficitům srážek je prognóza výnosů plodin zmírněna. Výnosy kukuřice na zrno a pšenice byly revidovány směrem dolů, zatímco ozimý ječmen se drží blízko 5letého průměru.

Srbsko

Data nejsou dostupná.

Švýcarsko

Data nejsou dostupná.

Turecko

Data nejsou dostupná.

Ukrajina

V průběhu zájmového období panovaly sušší podmínky. Ve většině regionů byly srážky o 30 až 50 % nižší než je dlouhodobý průměr. Výraznější dešťové deficity (až -80 %) se vyskytly na jihu (např. Vinnyca, Odesa) a v nejvýchodnějších oblastech (např. Doněck, Luhansk). Od začátku července převládaly na severu vlhčí podmínky, což zlepšilo půdní vlhkostní podmínky. Teploty se v červnu držely 1 °C až 2 °C nad průměrem. Pouze oblasti Odesa a Cherson zažily téměř sezónní teplotní podmínky. Maximální teploty zřídka přesáhly hranici 30 °C. Dopad na fázi plnění zrna ozimých obilovin byl mírný. Od začátku července panovaly teploty blízké sezóně. Letní plodiny se v současnosti vyvíjí bez většího teplotního stresu. Prognóza výnosů ozimých plodin zůstává nezměněna. Sklizeň ozimých plodin začala na jihu koncem června. Podle ukrajinského ministerstva zemědělství bylo do 22. července sklizeno 18 % plochy ozimých plodin. Vývoj letních plodin je v jižních částech země suboptimální. Pokračující dešťový deficit zde přerostl v sucho. V důsledku toho byly prognózy výnosů kukuřice na zrno a sóji revidovány směrem dolů. Aby se zabránilo výraznějšímu zhoršení prognózy výnosů, bylo by zapotřebí srážek.

Zdroj:

Texty vznikají na základě zprávy Evropské komise a JRC (Joint Research Centre)

Texty vznikají díky podpoře mezinárodního projektu DriDanube, který je spolufinancován Evropskou unií (ERDF, IPA)

